

Flerpartimotion

Motion till riksdagen: 2014/15:2574

av Ulf Kristersson m.fl. (M, C, FP, KD)

Utgiftsområde 13 Integration och jämställdhet

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2015 inom utgiftsområde 13 Integration och jämställdhet enligt förslaget i tabell 1 i motionen.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ge flyktingar med uppehållstillstånd möjlighet att läsa svenska redan under tiden i anläggningsboende.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att det ska vara möjligt att läsa på komvux parallellt med ett instegsjobb.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att sfi i högre utsträckning ska målgruppsanpassas och individuella studieplaner bör upprättas.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att sfi ska göras till en del av komvux för att undvika överlappningar i studievägar och kursutbud.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att stärka förutsättningarna för dem som lär sig svenska att parallellt förbättra sina ämnes- och yrkeskunskaper.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att det ska bli lättare att tentera av delar av grundvux och att onödiga dubbelläsningar bör undvikas genom att svenska som andraspråk inom grundvux inte längre bör överlappa sfi-kurserna.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att förbättra kvaliteten i de gymnasiala introduktionsprogrammen, i synnerhet inom språkin introduktion.

9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om arbetsförberedande etableringskurser vid folkhögskolorna.
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om förhöjt studiebidrag för nyanlända invandrare mellan 20 och 24 år som har slutfört sin etableringsplan.
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att förbättra valideringen av utländska betyg och meriter, bl.a. genom höjda anslag för att korta handläggningstiderna.
12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att fortsätta bygga ut de kompletterande högskoleutbildningarna för att utländska akademiker lättare ska få jobb, framför allt inom bristyrken såsom i vården.
13. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att förstärka Almis rådgivning till företagare med utländsk bakgrund, den s.k. IFS-rådgivningen.
14. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att stärka arbetet med flyktingguider för att på ett mer framgångsrikt sätt involvera det civila samhället i integrationsprocessen.
15. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om utlokalisering av myndigheter till förorter för att bidra till jobb och en mer dynamisk stadsmiljö.
16. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utveckla ett verktyg som arbetsgivare kan använda för att kartlägga om och hur kvinnor och män exponeras i olika grad på arbetsplatsen för riskfaktorer för sjukskrivning.
17. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Arbetsmiljöverket bör fortsätta arbetet med att förebygga att kvinnor tvingas lämna arbetslivet i förtid på grund av arbetsmiljörelaterade problem.
18. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att kvinno- och tjejjourer, som gör omistliga insatser för att erbjuda hotade och våldsutsatta kvinnor skydd och hjälp, ska få sin långsiktiga finansiering säkerställd.
19. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att göra etableringslotsarna till en behovsprövad insats.

Motivering

Anslagsförslag 2015 inom utgiftsområde 13 Integration och jämställdhet

Tabell 1. Moderaternas, Centerpartiets, Folkpartiet liberalernas och Kristdemokraternas förslag till anslag för 2015 uttryckt som differens gentemot regeringens förslag (tusental kronor).

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen (A)
1:1 Integrationsåtgärder	33 930	+10 000
1:2 Kommunersättning vid flyktingmottagande	9 450 532	
1:3 Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare	4 029 000	
1:4 Ersättning till etableringslotsar och insatser för vissa nyanlända invandrare	2 710 000	
1:5 Hemutrustningslån	217 469	
1:6 Från EU-budgeten finansierade insatser för integration av tredjelandsmedborgare	22 300	
2:1 Diskrimineringsombudsmannen	97 665	
2:2 Åtgärder mot diskriminering och rasism m.m.	38 608	
3:1 Särskilda jämställdhetsåtgärder	207 539	-70 000
Summa	16 807 043	-60 000

Tabell 2. Moderaternas, Centerpartiets, Folkpartiet liberalernas och Kristdemokraternas förslag till anslag för 2015 till 2018 uttryckt som differens gentemot regeringens förslag (miljoner kronor).

Utgiftsområde 13 Integration och jämställdhet		2015	2016	2017	2018
1:1	Integrationsåtgärder	+10,0	+10,0		
1:5	Hemutrustningslån				
1:6	Från EU-budgeten finansierade insatser för integration av tredjelandsmedborgare				
2:1	Diskrimineringsombudsmannen				
2:2	Åtgärder mot diskriminering och rasism m.m.				
3:1	Särskilda jämställdhetsåtgärder	-70,0	-70,0	-150,0	-150,0
	Summa	-60,0	-60,0	-150,0	-150,0

Alliansen sätter människan i centrum. Vår politik syftar till att bygga ett samhälle som tar tillvara varje människas förmåga oavsett varifrån man kommer, kön, sexuell läggning eller trostillhörighet. I ett sådant samhälle får alla förutsättningar att växa och skapa utifrån sina egna förutsättningar och där vi gemensamt skapar trygghet och sammanhållning. Alla behövs i bygget av ett ännu bättre Sverige.

Tidiga integrationsinsatser

Aldrig har så många utrikes födda gått till jobbet som nu. Av dem som fått som jobb sedan 2006 är 200 000 utrikes födda. Gemensamt för dem alla är att de är med och

bidrar till vår gemensamma välfärd, inte minst genom att tre av tio läkare, var fjärde tandläkare och var fjärde universitetslärare är utrikes född.

Alliansens etableringsreform har underlättat invandrares etablering på arbetsmarknaden. Betydande insatser har gjorts för att förbättra och snabba på asylprövningsprocessen. Mer måste dock göras för att på olika sätt effektivisera processen ytterligare och för att förkorta den tid det tar för den enskilde att etablera sig på arbetsmarknaden. Många personer med beviljade uppehållstillstånd blir idag kvar i Migrationsverkets anläggningsboenden då det saknas platser för kommunplacering, vilket fördröjer etableringen i samhället. Detta är negativt för den enskilde och skapar ekonomiska förluster för samhället.

För att tiden i anläggningsboende ska kunna användas meningsfullt och underlätta en snabbare etablering vill vi ge flyktingar med uppehållstillstånd möjlighet att läsa svenska redan under tiden i anläggningsboende. Vi vill också stärka arbetet med flyktingguider för att på ett mer framgångsrikt sätt involvera det civila samhället i integrationsprocessen.

Vägen in i det svenska samhället går genom arbete, egen försörjning och språkkunskaper. Alliansregeringen lade om integrationspolitiken, med fokus på jobb och språk, för en snabbare etablering i samhället. Ju snabbare i jobb desto bättre. Med tidiga individuella insatser kan de som invandrar till Sverige så fort som möjligt komma i arbete och skapa sig en ny framtid här. Den omhändertagandementalitet som förut dominerade har brutits och den som kommer till Sverige möts numera av frågan vad de kan bidra med istället för vilket bidragssystem de ska in i.

Det kvarstår dock utmaningar och fortsatta reformer behövs. Det tar fortfarande alltför lång tid för en nyanländ invandrare att komma i jobb och vi måste bli bättre på att ta tillvara all den kompetens som människor har med sig till Sverige. Jobb och språk är fortsatt nyckeln till integration. En rörlig arbetsmarknad med låga trösklar till det första jobbet är extra viktigt för den som är ny i Sverige.

Alliansen anser att det behövs en rad satsningar, särskilt kopplade till utbildningsområdet, för att få till en framgångsrik integration som förhindrar utslagning. Flera av dessa finns inte med i regeringens budget. Det handlar till exempel om att förbättra kvalitén i de gymnasiala introduktionsprogrammen och satsa mer på

arbetsförberedande etableringskurser vid folkhögskolorna. Det är också oklart hur regeringen ser på alliansregeringens föreslagna omläggning av sfi.

Språkutbildningen sfi måste målgruppsanpassas i högre grad och individuella studieplaner upprättas för att höja kvaliteten i utbildningen. Sfi måste också göras om till en del av Komvux för att undvika överlappningar i studievägar och kursutbud. För dem som lär sig svenska vill vi stärka förutsättningarna att parallellt förbättra sina ämnes- och yrkeskunskaper. Det måste också bli lättare att tentera av delar av grundvux och för att undvika onödig dubbelläsning måste Svenska som andraspråk inom grundvux förändras så att den inte överlappar sfi-kurserna.

Det måste bli lättare att kombinera jobb och utbildning, till exempel vill vi att det ska vara möjligt att kombinera instegsjobb med komvux och inte bara med sfi som idag. Utländska betyg och meriter behöver snabbare valideras och framförallt inom bristyrken t.ex. inom vården, behöver de kompletterande utbildningarna byggas ut för att utländska akademikers kompetens bättre tas tillvara. För att uppmuntra till fortsatt utbildning vill Alliansen också att satsningen på förhöjt studiebidrag för arbetslösa ungdomar mellan 20 och 24 år även ska omfatta nyanlända invandrare i samma ålder som har slutfört sin etableringsplan.

För att fler som kommer hit ska kunna starta egna företag och på så sätt skapa jobb åt sig själva och åt andra vill vi också förstärka Almis rådgivning till företagare med utländsk bakgrund, den s.k. IFS-rådgivningen.

Regeringen aviserar i budgeten att de på sikt vill avskaffa de så kallade etableringslotsarna, som ger nyanlända hjälp med att komma in i samhället. För vissa personer ger etableringslotsarna en ovärderlig vägledning för att snabbt komma in i samhället, få jobb och lära sig språket. Alliansen anser dock att det är motiverat att göra etableringslotsarna till en behovsprövad insats.

Utlokalisera myndigheter till utanförskapsområden

Alliansen utgångspunkt är att de myndigheter som lokaliseras i Stockholmsområdet bör välja lägen utanför de dyraste områdena i Stockholms innerstad. Ytterstadsområden bör i en sådan bedömning vara förstahandsalternativet eftersom hyresnivån är lägre, men också för att det bidrar till jobb och en mer dynamisk stadsmiljö, inte minst på grund av den kringsservice som då kan växa fram. På så sätt kan en flytt av offentlig förvaltning bidra till fler arbetstillfällen och till att höja statusen på stadsdelar som präglas av stort

utanförskap. Vi anser att Ekonomistyrningsverket bör ges i uppdrag att utveckla nyckeltal för att följa upp hur myndigheterna hanterar sin lokalförsörjning mot bakgrund av detta.

Ett jämställt arbetsliv

Jämställdhet mellan kvinnor och män ska vara en självklarhet. Målet är att kvinnor och män ska ha samma förutsättningar och makt att forma samhället och sina egna liv. Arbete är en hörnsten i ett jämställt samhälle. Genom jobbskatteavdraget som gynnar kvinnor mer än män, genom RUT-avdraget och genom rekordstora jämställdhetssatsningar på nästan 2,6 miljarder sedan 2006 har vi under alliansregeringens tid nått konkreta resultat för ökad jämställdhet. Sverige har högst arbetskraftsdeltagande bland kvinnor i EU och aldrig förr har en så stor andel av kvinnorna arbetat heltid. Jämställdheten gynnas av en politik som värnar jobben och som stärker drivkrafterna för att arbeta. Vi vill slå vakt om de reformer alliansregeringen genomfört och som ger fler kvinnor möjlighet att starta eget eller arbeta till bättre villkor. Utan RUT-avdraget förpassas många tillbaka till svarta jobb utan sociala skyddsnät. Det ska löna sig att utbilda sig, förkovra sig och utvecklas i yrket även i offentlig sektor. Alliansregeringen har infört bättre möjligheter till karriär och löneutveckling inom ett av de mest kvinnodominerade yrkena, läraryrket. Kvinnor i offentlig sektor arbetar i större utsträckning än män ofrivilligt deltid. Kommuner och landsting bör erbjuda dem som vill att jobba heltid. Delade turer i vård och omsorg bör undvikas.

Kvinnor tar fortsatt ett större ansvar för det oavlönade hushållsarbetet och för barnen med högre uttag av föräldraförsäkring och VAB-dagar. Kvinnor har varit överrepresenterade bland de sjukskrivna och förtidspensionerade i snart 30 år och lämnar också arbetslivet tidigare än män. Allt detta bidrar till ojämställdhet – i vardagen och i plånboken.

För att minska skillnaderna i sjukskrivning och förtida utträde ur arbetslivet är det angeläget att Arbetsmiljöverket fortsätter sitt särskilda arbete med kvinnors arbetsmiljö. Vi vill också att det utvecklas verktyg för arbetsgivare för att kartlägga om och hur kvinnor och män exponeras i olika grad på arbetsplatsen för riskfaktorer för sjukskrivning.

En konsekvens av att kvinnor i genomsnitt har lägre livsinkomst än män är att kvinnor ofta har lägre pensioner än män. Det är en följd av att kvinnor i genomsnitt har lägre lön

än män och skillnader i arbetstid, vilket i sin tur ofta beror på en ojämslälld fördelning av arbetet i hemmet. Kvinnor är föräldralediga längre än män och arbetar oftare deltid för att kunna förena arbetsliv med att ta hand om hem och barn. Inte minst efter en skilsmässa eller om maken avlider kan en kvinnas lägre pension leda till låg ekonomisk standard.

Samtidigt har det svenska pensionssystemets utformning sannolikt bidragit till att inte bara öka kvinnors möjligheter till egen försörjning utan också ökat kvinnors arbetskraftsdeltagande överlag. Det har i sin tur ökat både jämställdheten och den ekonomiska tillväxten i Sverige.

Kvinnor ska i högre utsträckning än idag ha inflytande i samhället. Det gäller inte minst i näringslivet. Alliansregeringen har gått före och ökat andelen kvinnor i styrelserna för statliga bolag så att andelen kvinnor i de statligt helägda bolagen idag uppgår till 50 procent. Andelen kvinnliga ordförande i de statligt helägda bolagen har ökat från 23 procent 2006 till 41 procent idag. Därigenom finns idag fler kvinnor med erfarenhet av sådana positioner. Likaså behöver fördelningen mellan män och kvinnor i de kommunala och landstingsägda bolagen bli betydligt bättre. Alliansen välkomnar det arbete som näringslivet gjort för att nå en jämnare könsfördelning i styrelser och ledningar, men mer behöver göras.

Våld i nära relationer

Varje år misshandlas eller mördas tiotusentals kvinnor av sin nuvarande eller före detta partner. Alltför få vågar polisanmäla. Det finns uppskattningar som säger att minst 150 000 barn lever i hem där det förekommer våld. Tusentals personer lever under hot från sina anhöriga på grund av en så kallad hederskultur. Det är oacceptabelt. Samhället ska markera med kraft mot dessa brott. Individuella fri- och rättigheter är universella och ingen inskränkning ska kunna rättfärdigas med kultur eller tradition. Rättsväsendet ska ha verktyg för att skydda brottsoffren. Vi vill att kvinno- och tjejjourer, som gör omistliga insatser för att erbjuda hotade och våldsutsatta kvinnor skydd och hjälp, ska få sin långsiktiga finansiering säkerställd.

De medel som i denna motion avsätts för särskilda jämställdhetsåtgärder skulle exempelvis kunna täcka en fortsatt finansiering av PrevenTell för att fortsätta förebygga sexuellt våld i och utanför nära relationer.

Ulf Kristersson (M)

Annika Qarlsson (C)

Roger Haddad (FP)

Désirée Pethrus (KD)